

Κείμενο 1: Μια έκθεση σπάνιων και πολύτιμων παιχνιδιών στον «Ελληνικό Κόσμο»

Μια έκθεση σπάνιων και πολύτιμων παιχνιδιών παρουσιάζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα στο Κέντρο Πολιτισμού «Ελληνικός Κόσμος». Η έκθεση περιλαμβάνει περισσότερα από 100 σπάνια και μοναδικά παιχνίδια.

Η έκθεση, που απευθύνεται σε όλες τις ηλικίες, δίνει στους επισκέπτες την ευκαιρία να ταξιδέψουν στην ιστορία μέσα από παιχνίδια που άλλοτε συντρόφευαν μικρά παιδιά και άντεξαν στο χρόνο ή παιχνίδια που διατηρήθηκαν σε μετακινήσεις πληθυσμών, επιβίωσαν από πολέμους και καταστροφές και έγιναν συλλεκτικά. Μεταξύ άλλων παρουσιάζονται παιχνίδια από άγνωστους κατασκευαστές που αργότερα κατέκλυσαν τον κόσμο, ή παιχνίδια κατασκευασμένα στο χέρι από φτηνά υλικά, που όμως διατηρούνται σε άριστη κατάσταση.

Στην έκθεση τα παιχνίδια παρουσιάζονται ως εργαλείο εκπαίδευσης και ψυχαγωγίας των παιδιών. Παράλληλα αναπτύσσεται η ιστορία των παιχνιδιών στον χώρο, επιτρέποντας τη γνωριμία με άλλους πολιτισμούς και κοινωνίες, αλλά και στον χρόνο: Τα παιχνίδια που έπαιζαν οι πρόγονοί μας παρουσιάζουν ομοιότητες με τα δικά μας, όμως τα υλικά κατασκευής διαφέρουν από εποχή σε εποχή.

Με αφορμή την έκθεση, ο «Ελληνικός Κόσμος» θα οργανώσει επίσης μια σειρά από εκπαιδευτικά προγράμματα και εκδηλώσεις, ώστε να προβληθεί το δικαίωμα του παιδιού στο παιχνίδι και να γνωρίσουν οι γονείς τους τρόπους επιλογής παιχνιδιών των παιδιών τους.

Στις 10 Δεκεμβρίου, λοιπόν, στον «Ελληνικό Κόσμο» ανοίγουν σεντούκια και μπαούλα και σπάνια, σημαντικά, μοναδικά παιχνίδια φορούν τα καλά τους, γυαλίζουν τις ρόδες τους, τινάζουν τα φτερά τους, ανοίγουν τα παραθυράφυλλά τους, δένουν τα κορδόνια τους και κουρδίζουν το ένα το άλλο, για να μας δώσουν τη μοναδική ευκαιρία να γίνουμε πάλι παιδιά.

	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ (01/10/2015 - 12/06/2016)	ΘΕΡΙΝΟ (13/06/2016 - 30/09/2016)
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΚΛΕΙΣΤΑ	ΚΛΕΙΣΤΑ
ΤΡΙΤΗ	09:00 - 13:30	10:00 - 15:00
ΤΕΤΑΡΤΗ	09:00 - 13:30	10:00 - 15:00
ΠΕΜΠΤΗ	09:00 - 13:30	10:00 - 15:00
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	09:00 - 20:00	10:00 - 15:00
ΣΑΒΒΑΤΟ	11:00 - 16:00	ΚΛΕΙΣΤΑ
ΚΥΡΙΑΚΗ	10:00 - 18:00	10:00 - 15:00

Το ωράριο λειτουργίας του «Ελληνικού Κόσμου» μπορεί να αλλάξει χωρίς προειδοποίηση.

<http://www.fhw.gr/cosmos/index.php?id=60&m=2&s=12&lk=739&lg> (από το διαδίκτυο με αλλαγές)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1^η (5 μονάδες)

Αφού διαβάσεις το κείμενο, κύκλωσε το Σ για τις σωστές και το Λ για τις λανθασμένες απαντήσεις.

Η έκθεση απευθύνεται μόνο σε ενηλίκους	Λ
Ένας από τους στόχους της έκθεσης είναι να εκπαιδευτούν οι γονείς ώστε να επιλέγουν σωστά παιχνίδια για τα παιδιά.	Σ
Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 10 Δεκεμβρίου.	Λ
Κάθε Σάββατο του Ιουλίου η έκθεση θα είναι κλειστή.	Σ
Το ωράριο λειτουργίας θα παραμείνει σταθερό σε όλη τη διάρκεια του έτους.	Λ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2^η (5 μονάδες)

Στις παρακάτω φράσεις αντικατάστησε κάθε υπογραμμισμένη λέξη με μια άλλη λέξη χωρίς να αλλάζει το νόημα.

Ένας από τους σκοπούς της έκθεσης είναι να γνωρίσουν οι γονείς τους τρόπους επιλογής παιχνιδιών των παιδιών τους.

Ένας από τους σκοπούς της έκθεσης είναι να μάθουν/να πληροφορηθούν οι γονείς τους τρόπους επιλογής παιχνιδιών των παιδιών τους.

Ανοίγουν σεντούκια και μπαούλα και σπάνια, σημαντικά/αξιόλογα, μοναδικά παιχνίδια φορούν τα καλά τους.

Ανοίγουν σεντούκια και μπαούλα και σπάνια, σπουδαία, μοναδικά παιχνίδια φορούν τα καλά τους.

Παιχνίδια κατασκευασμένα στο χέρι από φτηνά υλικά, που όμως διατηρούνται σε άριστη κατάσταση.

Παιχνίδια φτιαγμένα/δημιουργημένα στο χέρι από φτηνά υλικά, που όμως διατηρούνται σε εξαιρετική/άψογη κατάσταση.

Το ωράριο λειτουργίας του «Ελληνικού Κόσμου» μπορεί να αλλάξει χωρίς προειδοποίηση.

Το ωράριο λειτουργίας του «Ελληνικού Κόσμου» μπορεί να μεταβληθεί/τροποποιηθεί χωρίς προειδοποίηση.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3^η (5 μονάδες)

Αφού διαβάσεις το κείμενο, να συμπληρώσεις τις προτάσεις.

Ένας γονιός θα θελήσει να επισκεφθεί την έκθεση, επειδή θέλει να ενημερωθεί για τους τρόπους επιλογής παιχνιδιών για τα παιδιά του ή του δίνεται η ευκαιρία να γίνει πάλι παιδί ή θέλει να θαυμάσει τα εκθέματα. **(3 μονάδες)**

Ένα παιδί θα θελήσει να επισκεφθεί την έκθεση, για να δει παλιά παιχνίδια/για να ψυχαγωγηθεί. **(2 μονάδες)**

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4^η (5 μονάδες)

Να ξαναγράψεις τις υπογραμμισμένες λέξεις/φράσεις χωρίς να αλλάξει το νόημα:

Μεταξύ άλλων παρουσιάζονται παιχνίδια κατασκευασμένα στο χέρι.

Μεταξύ άλλων παρουσιάζονται παιχνίδια που είναι κατασκευασμένα ή που έχουν κατασκευαστεί ή που κατασκευάστηκαν στο χέρι. **(2 μονάδες)**

Τα παιχνίδια παρουσιάζονται ως εργαλείο εκπαίδευσης και ψυχαγωγίας των παιδιών.

Τα παιχνίδια παρουσιάζονται ως εργαλείο για να εκπαιδεύονται και να ψυχαγωγούνται τα παιδιά ή για να εκπαιδευτούν και να ψυχαγωγηθούν τα παιδιά. **(3 μονάδες)**

Κείμενο 2

Η Οικογένεια Μπελιέ

Η Πολά είναι η μοναδική φωνή στην τετραμελή οικογένειά της. Ο πατέρας της, η μητέρα της και ο αδερφός της είναι όλοι κωφάλαλοι και καθημερινά αναλαμβάνει τον ρόλο του διερμηνέα για να τους βοηθάει. Φροντίζει ενεργά τη διαχείριση της φάρμας τους, πουλάει με κέφι τα γαλακτοκομικά προϊόντα τους και, παράλληλα, πηγαίνει στο σχολείο. Εκεί, ο καθηγητής της μουσικής αντιλαμβάνεται τις δυνατότητες της φωνής της, την αναγκάζει να γίνει μέλος της σχολικής

χορωδίας και σιγά-σιγά την καθοδηγεί να ξεδιπλώσει το ταλέντο της. Καθώς το χάρισμά της εξελίσσεται, ο καθηγητής της παρουσιάζει μία διαφορετική πρόταση που δεν είχε τολμήσει να σκεφτεί ποτέ. Της προτείνεται να συμμετάσχει στον μεγαλύτερο μαθητικό διαγωνισμό μουσικής στο Παρίσι, όπου η νίκη θα μπορούσε να της προσφέρει μια υποτροφία και μια λαμπρή καριέρα στο τραγούδι. Η Πολά θέλει να κάνει το όνειρό της πραγματικότητα, αλλά δε νιώθει έτοιμη να εγκαταλείψει τους γονείς της, που τόσο τη χρειάζονται.

Στέλιος Ανδρεάδης, *Οικογένεια Μπελιέ* – κριτική της ταινίας, <https://artic.gr/oikogeneia-mpelie/25876/>

Δραστηριότητα 1η (10 μονάδες)

Απάντησε στις ερωτήσεις, σύμφωνα με το κείμενο.

Με ποιους τρόπους η Πολά υποστηρίζει την οικογένειά της;

Η Πολά βοηθά τους κωφάλαλους γονείς της και τον επίσης κωφάλαλο αδελφό της να συνεννοηθούν με άλλους ανθρώπους (ενεργώντας ως διερμηνέας). Επίσης, φροντίζει τη διαχείριση του αγροκτήματος της οικογένειάς της και πουλά τα προϊόντα που παράγει.

Στο τέλος του κειμένου η Πολά πρέπει να πάρει μια απόφαση σχετικά με το μέλλον της. Ποιο δίλημμα αντιμετωπίζει;

Η Πολά αντιμετωπίζει το δίλημμα αν θα ακολουθήσει μια σταδιοδρομία στο τραγούδι, αφήνοντας έτσι την οικογένειά της, ή αν θα παραμείνει με την οικογένειά της, εγκαταλείποντας το όνειρό της.

Δραστηριότητα 2η (5 μονάδες)

Γράψε τις παρακάτω προτάσεις με διαφορετικό τρόπο χωρίς να αλλάξεις το νόημά τους.

Ο καθηγητής της μουσικής καθοδηγεί την Πολά να ξεδιπλώσει το ταλέντο της.

Η Πολά καθοδηγείται από τον καθηγητή της να ξεδιπλώσει το ταλέντο της. **(3 μονάδες)**

Της προτείνεται να συμμετάσχει στον μεγαλύτερο μαθητικό διαγωνισμό μουσικής στο Παρίσι.

Ο καθηγητής της προτείνει να συμμετάσχει στον μεγαλύτερο μαθητικό διαγωνισμό μουσικής στο Παρίσι. **(2 μονάδες)**

Δραστηριότητα 3η (5 μονάδες)

Γράψε τις φράσεις στη στήλη στην οποία ταιριάζει η καθεμιά, σύμφωνα με το κείμενο 2:

«αναλαμβάνει τον ρόλο του διερμηνέα», «φροντίζει ενεργά τη διαχείριση της φάρμας», «την αναγκάζει να γίνει μέλος της σχολικής χορωδίας», «λαμπρή καριέρα στο τραγούδι», «δε νιώθει έτοιμη να εγκαταλείψει τους γονείς της»

Οικογενειακή ζωή	Σχολική δραστηριότητα	Μελλοντική σταδιοδρομία
Αναλαμβάνει τον ρόλο του διερμηνέα Φροντίζει ενεργά τη διαχείριση της φάρμας Δε νιώθει έτοιμη να εγκαταλείψει τους γονείς της	Την αναγκάζει να γίνει μέλος της σχολικής χορωδίας	Λαμπρή καριέρα στο τραγούδι

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Καστάνκα

Η νεαρή κοκκινόξανθη σκυλίτσα με την αλεπουδίσια μουσούδα, διασταύρωση κυνηγετικού ράτσας με ποιμενικό, έτρεχε μπρος – πίσω στο πεζοδρόμιο, κοιτάζοντας δεξιά κι αριστερά. Κάθε τόσο σταματούσε κι έκλαιγε. Σήκωνε, τότε το ένα, τότε το άλλο, τα ξυλιασμένα απ' την παγωνιά πόδια της και προσπαθούσε να καταλάβει: Πώς έγινε και χάθηκε;

Θυμόταν πολύ καλά πώς πέρασε τη μέρα της και, τελικά, βρέθηκε σ' αυτό άγνωστο πεζοδρόμιο.

Η μέρα άρχισε όταν ο κύριός της, ο ξυλουργός Λουκάς Αλεξάντρις, φόρεσε το καπέλο, πήρε στη μασχάλη κάποιο ξύλινο πράγμα μ' ένα κόκκινο μαντήλι και φώναξε:

- Καστάνκα, πάμε!

Ακούγοντας τ' όνομά της, βγήκε κάτω απ' τον πάγκο όπου κοιμόταν, τεντώθηκε γλυκά-γλυκά κι έτρεξε πίσω από τον κύριό της. Η Καστάνκα θυμόταν ότι στο δρόμο φερόταν με μεγάλη απρέπεια. Από τη χαρά της που την πήραν να περπατήσει, πηδούσε, ριχνόταν γαβγίζοντας στα βαγόνια που τα τραβούσαν άλογα, έμπαινε τρέχοντας στις αυλές και έπαιρνε από πίσω, κυνηγώντας τα άλλα σκυλιά. [...]

Την ώρα που της μιλούσε ο κύριός της, άρχισε ξαφνικά ν' ακούγεται μουσική. Η Καστάνκα κοίταξε γύρω και είδε στο δρόμο να έρχεται κατευθείαν επάνω της ένα σύνταγμα από στρατιώτες. Μην μπορώντας να υποφέρει τη μουσική που την εκνεύριζε, άρχισε να τρέχει από δω κι από κει ουρλιάζοντας και, χωρίς να το καταλάβει, πέρασε το δρόμο και βρέθηκε στο απέναντι πεζοδρόμιο.

Όταν συνήλθε, δεν έπαιζε πια η μουσική και οι στρατιώτες δεν υπήρχαν. Πέρασε τρέχοντας το δρόμο προς το μέρος όπου είχε αφήσει τον κύριό της, αλλά αλίμονο! Ο ξυλουργός δεν ήταν εκεί.

Διασκευασμένο απόσπασμα από το διήγημα *Καστάνκα* του Άντον Τσέχωφ, στο *Η Αγάπη και 32 άλλα διηγήματα*, εκδ. Εστία, σελ. 149-151.

Δραστηριότητα παραγωγής λόγου (20 μονάδες)

Δώσε μια ενδιαφέρουσα συνέχεια και ένα τέλος στην ιστορία της Καστάνκα (80-100 λέξεις).

	8	7-6	5-4	3-2	1
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	Ο μαθητής έχει κατανοήσει άριστα το κείμενο και έχει αναπτύξει άριστα, με πληρότητα, τη νέα περιπέτεια της Καστάνκας.	Ο μαθητής έχει κατανοήσει πολύ καλά το κείμενο και έχει αναπτύξει πολύ καλά τη νέα περιπέτεια της Καστάνκας	Ο μαθητής έχει κατανοήσει επαρκώς το κείμενο και έχει αναπτύξει επαρκώς τη νέα περιπέτεια της Κ.	Ο μαθητής έχει κατανοήσει στοιχειωδώς το κείμενο και έχει αναπτύξει με αρκετές ελλείψεις τη νέα περιπέτεια.	Ο μαθητής έχει κατανοήσει ελάχιστα και ανεπαρκώς τη σκέψη του συγγραφέα και έχει αναπτύξει με πολλές ελλείψεις τη νέα περιπέτεια.
	6	5	4	3-2	1
ΔΟΜΗ και ΟΡΓΑΝΩΣΗ	Η ιστορία είναι άριστα οργανωμένη και διαθέτει όλα τα χαρακτηριστικά της αφήγησης (πλοκή, χρονική σειρά, ακολουθία χρόνων, αιτιακές σχέσεις).	Η ιστορία είναι πολύ καλά οργανωμένη και διαθέτει τα χαρακτηριστικά της αφήγησης (πλοκή, χρονική σειρά, ακολουθία χρόνων αιτιακές σχέσεις).	Η ιστορία είναι καλά οργανωμένη και διαθέτει κάποια από τα χαρακτηριστικά της αφήγησης (πλοκή, χρονική σειρά, ακολουθία χρόνων, αιτιακές σχέσεις).	Η ιστορία είναι μέτρια οργανωμένη και διαθέτει λίγα από τα χαρακτηριστικά της αφήγησης (πλοκή, χρονική σειρά, ακολουθία χρόνων αιτιακές σχέσεις).	Η ιστορία δε διαθέτει στοιχεία οργάνωσης και χαρακτηριστικά της αφήγησης (πλοκή, χρονική σειρά, ακολουθία χρόνων, αιτιακές σχέσεις)
	6	5	4	2	1
ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΥΦΟΣ/ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ/ ΕΚΦΡΑΣΗ/	Δεν υπάρχουν γραμματικά και ορθογραφικά λάθη. Η έκφραση είναι σωστή και το λεξιλόγιο πλούσιο. Ύφος κατάλληλο: Η ιστορία διαθέτει στον μέγιστο βαθμό λογοτεχνικό ύφος και λογοτεχνικά στοιχεία (εκφραστικά μέσα, αφηγηματικοί τρόποι).	Υπάρχουν λίγα γραμματικά ή/και ορθογραφικά λάθη. Η έκφραση είναι ικανοποιητική και το λεξιλόγιο πολύ καλό. Ύφος κατάλληλο: Η ιστορία διαθέτει σε μεγάλο βαθμό λογοτεχνικό ύφος και λογοτεχνικά στοιχεία.	Υπάρχουν αρκετά γραμματικά ή/και ορθογραφικά λάθη. Η έκφραση είναι ικανοποιητική και το λεξιλόγιο είναι καλό. Ύφος κατάλληλο: Η ιστορία διαθέτει σε ικανοποιητικό βαθμό λογοτεχνικό ύφος και λογοτεχνικά στοιχεία.	Υπάρχουν πολλά γραμματικά ή/ και ορθογραφικά λάθη. Η έκφραση παρουσιάζει ασάφειες και το λεξιλόγιο είναι φτωχό. Ύφος αποδεκτό. Η ιστορία διαθέτει σε μέτριο βαθμό λογοτεχνικό ύφος και λογοτεχνικά στοιχεία.	Το κείμενο είναι δυσνόητο, γεμάτο ορθογραφικά και εκφραστικά λάθη. Ακατάλληλο ύφος. Η ιστορία διαθέτει στοιχειωδώς λογοτεχνικό ύφος και λογοτεχνικά στοιχεία.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Ε 2. Δ 3. Δ 4. Γ 5. Ε 6. Γ 7. Γ 8. Ε (5 μονάδες για κάθε σωστή απάντηση)

9.

α)

$$5 \cdot 0,35 + 15 \cdot 0,64 + 5 \cdot 1,83 = 1,75 + 9,60 + 9,15 = 20,50 \quad (5 \text{ μονάδες})$$

Οδηγία βαθμολόγησης

Η σωστή λύση απαιτεί χρεώσεις σε 3 διαφορετικές κλίμακες (3 μονάδες) και σωστούς υπολογισμούς (2 μονάδες). Αν γίνουν χρεώσεις σε 2 κλίμακες βαθμολογείται με 2 μονάδες. Αν γίνει σε 1 κλίμακα δεν βαθμολογείται. Λάθη στους υπολογισμούς μειώνουν τη βαθμολογία 1-2 μονάδες

β)

α' τρόπος

$$5 \cdot 0,35 = 1,75 \quad 15 \cdot 0,64 = 9,60 \quad 7 \cdot 1,83 = 12,81$$

$$1,75 + 9,60 + 12,81 = 24,16$$

$$26,72 - 24,16 = 2,56 \text{ € χρεώνονται στην 4η κλίμακα}$$

$$2,56 : 2,56 = 1$$

$$5 + 15 + 7 + 1 = 28 \text{ κ.μ συνολικά} \quad (5 \text{ μονάδες})$$

Οδηγία βαθμολόγησης

Η σωστή λύση απαιτεί χρεώσεις σε 4 διαφορετικές κλίμακες (3 μονάδες) και σωστούς υπολογισμούς (2 μονάδες). Αν γίνουν χρεώσεις σε 2-3 κλίμακες βαθμολογείται με 2 μονάδες. Αν γίνει σε 1 κλίμακα δεν βαθμολογείται. Λάθη στους υπολογισμούς μειώνουν τη βαθμολογία 1-2 μονάδες

β' τρόπος

$$5 \cdot 0,35 + 15 \cdot 0,64 + 7 \cdot 1,83 + 2,56 \cdot x = 26,82$$

$$x = 1$$

$$5 + 15 + 7 + 1 = 28 \text{ κ.μ συνολικά} \quad (5 \text{ μονάδες})$$

Οδηγία βαθμολόγησης

Η σωστή λύση απαιτεί χρεώσεις σε 4 διαφορετικές κλίμακες (3 μονάδες) και σωστούς υπολογισμούς (2 μονάδες). Αν γίνουν χρεώσεις σε 2 κλίμακες βαθμολογείται με 2 μονάδες. Αν γίνει σε 1 κλίμακα δεν βαθμολογείται. Λάθη στους υπολογισμούς μειώνουν τη βαθμολογία 1-2 μονάδες

10. Οδηγίες βαθμολόγησης

Το πρόβλημα αυτό μπορεί να αντιμετωπιστεί με πολλούς τρόπους επίλυσης, αριθμητικούς ή και με τη χρήση εξισώσεων. Παρακάτω περιγράφονται ενδεικτικά κάποιοι. Βασικές ιδέες είναι η αξιοποίηση της τελικής διαφοράς και η σχέση των μεριδίων.

α) (5 μονάδες)

α' τρόπος

$$27 - 3 = 24 \quad (2 \text{ μονάδες}),$$

$$24 : 2 = 12 \text{ καραμέλες η Υπατία} \quad (2 \text{ μονάδες}) \text{ και}$$

$$12 + 3 = 15 \text{ καραμέλες ο Ορφέας} \quad (1 \text{ μονάδα})$$

β' τρόπος

έστω x οι καραμέλες της Υπατίας τώρα, τότε ο Ορφέας έχει $x+3$ καραμέλες (2 μονάδες)

$x + (x + 3) = 27$ δηλ. $2 \cdot x + 3 = 27$ δηλ. $x = 12$ (3 μονάδες)

β) (5 μονάδες)

$12 : 2 = 6$ καραμέλες η Υπατία, $27 - 6 = 21$ καραμέλες ο Ορφέας

εναλλακτικά για συνολική απάντηση στα α' και β' ερωτήματα

ο/η εξεταζόμενος/η απαντά λύνοντας πρώτα το β' ερώτημα και κατόπιν το α'

π.χ.

2 μέρη η Υπατία και 2 μέρη + 3 καραμέλες ο Ορφέας

$27 - 3 = 24$, $24 : 4 = 6$ (6 μονάδες)

α) Τώρα: η Υπατία $2 \cdot 6 = 12$ καραμέλες και ο Ορφέας $2 \cdot 6 + 3 = 15$ καραμέλες (2 μονάδες)

β) Αρχικά: η Υπατία 6 καραμέλες και ο Ορφέας $27 - 6 = 21$ καραμέλες (2 μονάδες)